

Názorná schémata a grafy, množství obrázků a fotografií.

Srozumitelně psané texty.

Z Zajímavosti pro zpestření výuky.

O Opakovací úkoly a úkoly, které uvádějí probrané učivo do souvislostí.

PT Skupinové úkoly, kdy žáci pracují v týmech.

I Úkoly k vyhledání dalších informací v odborné literatuře nebo na internetu.

Z Č Př OV Mezipředmětové vazby.

M Práce s mapou.

L Ukázky z literatury.

T Tvořivé úkoly.

PT Řada průřezových témat.

Klíč s řešením vybraných úkolů na konci učebnice.

6. VZTAHY MEZI VÝCHODEM A ZÁPADEM V DOBĚ STUDENÉ VÁLKY

STŘÍDAVÉ OCHLAZOVÁNÍ A UVOLŇOVÁNÍ NAPĚTÍ

Po dobu studené války se vzájemné **vztahy mezi Západem a Východem** střídavě zlepšovaly a zhoršovaly. Do značné míry to záviselo na nejvyšších státnících obou velmocí – Sovětského svazu a USA. K **uvolnění mezinárodního napětí** došlo koncem 50. let za Stalínova nástupce **Nikity Sergejeviče Chruščova** a nového amerického prezidenta **Johna Fitzgeralda Kennedyho** [džona fiedžerlda]. V roce 1963 byl např. přijat zákaz vojenských jaderných pokusů v kosmu, ve vodě a v ovzduší.

Kennedy se stal v roce 1963 obětí atentátu. Chruščov byl odvolán z vedení státu a nahrazen Leonidem Iljičem Brežněvem. To byl konec nadějí na sblížení obou velmocí.

Kde ůřadují američtí prezidenti? Kdo je současným prezidentem USA?

Zamyslete se nad následujícími slovy amerického prezidenta Kennedyho, která pronesl k Američanům: „Neptej se, co může tvá země udělat pro tebe – ptej se, co můžeš ty udělat pro svou zemi.“

Jsou Kennedyho slova aktuální i v současné době, nebo měla smysl jen v období studené války?

Další uvolnění v mezinárodních vztazích nastalo od konce 60. let. Stále častější schůzky mezi americkými a sovětskými státníky přinesly výsledky. Byla uzavřena řada vojenských, politických i obchodních dohod. K těm nejvýznamnějším patřila **dohoda mezi USA a SSSR o omezení počtu jaderných zbraní** známá pod zkratkou **SALT** (Strategic Arms Limitation Talks). Podepsali ji sovětský státník Leonid Iljič Brežněv a americký prezident Richard Nixon.

Pro evropské státy mělo velký význam **Prohlášení o bezpečnosti a spolupráci v Evropě**, které na konferenci v **Helsinkách** v roce 1975 podepsali představitelé USA, Kanady a třiceti tří evropských států. Všechny zúčastněné státy včetně východoevropských se v tomto prohlášení zavázaly dodržovat lidská práva svých občanů.

Vymenujte, co patří k základním lidským právům.

Do kterého státu bychom cestovali, kdybychom chtěli navštívit Helsinky? Ukažte tento stát i Helsinky na mapě.

Ze Závěrečného aktu Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě, část Kontakty mezi lidmi: „Zúčastněné státy, považující rozvoj kontaktů za důležitý prvek v upevňování přátelských vztahů a důvěry mezi národy, ... mají usnadňovat širší cestování svých občanů z osobních a profesionálních důvodů, ... jsou toho názoru, že turismus přispívá k úplnějšímu poznání života, kultury, dějin druhých zemí, ... mají v úmyslu přispívat k rozvoji kontaktů a výměn mezi mladými lidmi, ... budou podporovat vhodné kontakty a výměny, včetně sportovních setkání a soutěží všeho druhu...“

(Dokumenty Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě, Praha 1975)

Jaký máte názor na uvedenou pasáž o mezinárodních kontaktech mezi lidmi?

Do kterých států mohou občané České republiky cestovat bez pasu, do kterých ještě potřebují vízum?

napětí: *anglicky – tension* ['tenʃn] *německy – die Spannung*
omezit (něco): *anglicky – reduce* ['rɪdju:s] *německy – (etwas) reduzieren*

Helsinky: Zeměpis 8, 1. díl, str. 41

92

K Klíčová slova uvedená v angličtině a němčině.

Odkaz na korespondující učivo v ostatních učebnicích z řady.

Schůzka N. S. Chruščova s J. F. Kennedyem

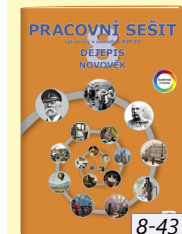
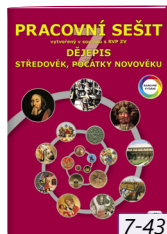
Amatérský snímek zachycující situaci po atentátu na amerického prezidenta Kennedyho

Na karikatuře se přetlačují o moc představitelé SSSR a USA N. S. Chruščov a J. F. Kennedy, oba sedí na jaderných zbraních

Pracovní sešity dějepis 6.–9. ročník a pomůcky

Úvodní text na procvičení čtení s porozuměním.

Různorodá, zábavná cvičení.

Tyto sešity lze využít i místo vlastního sešitu žáka.

Přehled učiva uprostřed každého pracovního sešitu.

2. ČECHY PO HUSITSKÉ REVOLUCI

Český sněm v Praze zvolil 27. dubna 1452 za zemského správce na dobu dvou let Jiřího z Poděbrad; nápomocna mu měla být jednatelská rada (4 páni z jednoty strakonické, 5 rytířů z jednoty poděbradské a 2 zástupci měst). Tím mělo skončit období rozbrojů a třenic a měl být zabezpečen klidný rozvoj země. Oldřich z Rožmberka se však připravoval k odporu (k opozici se přidala i města Tábor, Žatec, Louny a další).

(František Čapka: Dějiny země Koruny české v datech, zkráceno)

Jak se stal Jiří z Poděbrad správcem v Čechách?

Souhlasili s tím všichni?

1. Na časovou osu zaneste následující události.

vynález knihtisku; volba Jiřího z Poděbrad správcem v českých zemích; dobytí Konstantinopole; zvolení Jiřího z Poděbrad českým králem

2. Jsou tvrzení v tabulce pravdivá? Pokud ne, opravte je v pravém sloupci.

Po smrti Zikmunda Lucemburského

zvolila část šlechty Albrechta

Habsburského českým králem.

Ladislav Pohrobek nastoupil na český trůn

po otcově smrti.

Jiří z Poděbrad sesadil Ladislava

Pohrobka a zmocnil se vlády v Čechách.

Knihárna vynalezl Jan Kuttentberg z Kutné

Hory před rokem 1450.

Ladislav Pohrobek vládl i v Uhrách,

Rakousku a stal se císařem.

ČECHY PO HUSITSKÉ REVOLUCI

- Podporoval obchod, řemesla a těžbu stříbra v Poděbradech i Kutné Hoře.
- Jiří z Poděbrad se dostal do sporu s papežem i patriarchou, který vyhlásil křížovou výpravu.
- Tuto křížovou výpravu vedl Prokop Holý i Matyáš Korvín.

5. Odpovězte na otázky.

- Kdy zemřel Jiří z Poděbrad?
- S kým do konce svého života Jiří z Poděbrad válčil?
- Proč vyslal Jiří z Poděbrad do Evropy mírová poselstva?
- Kdy vznikla jednota bratrská?
- Kdo byl Petr Chelčický?
- S kým jednal Jiří z Poděbrad o nástupnictví?

6. Doplňte tabulku s panovníky v Čechách po husitské revoluci.

Jiří z Poděbrad; český král; Albrecht Habsburský; narodil se po smrti svého otce Albrechta Habsburského; český král; zeť Zikmunda Lucemburského; český král; nepocházel z panovnického rodu

Ladislav Pohrobek	
(1458–1471)	zemský správce,

7. Doplňte křížovku a vysvětlete pojem, který získáte v tajence.

- Králem v Uhrách byl...
- Jan Hus byl upálen v...
- Konstantinopol byl přejmenován na...
- Otec Ladislava Pohrobka byl Albrecht...
- Chelčický se jmenoval...
- Pohrobek se jmenoval...
- Jiří z Poděbrad byl zvolen zemským...
- Jakou výpravu vyhlásil papež?

Řešením je slovo což znamená
K čemu přispěl tento vynález?

Poznámky: str. 82–84 43

PŘÍLOHA 1: SHRNTÍ UČIVA DĚJEPISU 8

I. EVROPA PO TRICETILETÉ VÁLCE

1. PROMĚNY EVROPSKÝCH STÁTŮ

Po třicetileté válce se hlavními evropskými mocnostmi staly Francie, Anglie a Švédsko. Svátá říše římská své postavení ztratila. Novým významným evropským státem se stalo Prusko.

2. HABSBUŘSKÁ MONARCHIE VE 2. POLOVINĚ 17. AŽ 1. POLOVINĚ 18. STOLETÍ

Po třicetileté válce byl v českých zemích z důvodu nedostatku pracovních sil zvyšován počet robotních dní a byla také omezovala práva poddaných. Koncem 17. století se situace zlepšila, byly zakládány první manufaktury, které vyráběly větší množství zboží a levněji než řemeslnické dílny.

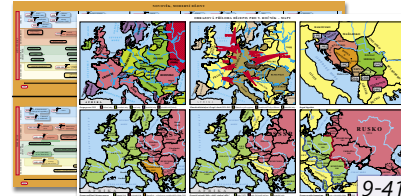
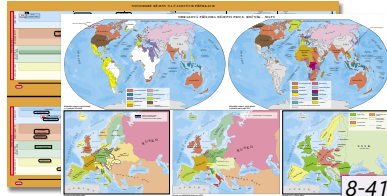
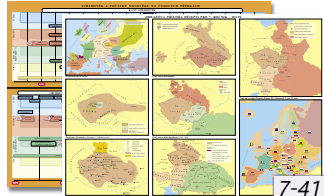
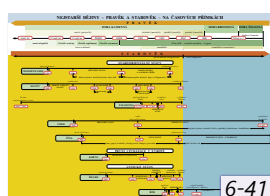
Turci znovu zahájili výboje do střední Evropy. U Vídně byl roku 1683 poraženi a vytaženi směrem na východ a na jih. Habsburkové získali i část Uher, která patřila dříve Turecku.

V 18. století proběhly války mezi Francií a habsburskou monarchií o prázdný španělský trůn, který nakonec získala Francie. Odehrály se také války o rakouské dědictví. Jejich příčinou bylo nástupnictví Marie Terezie na habsburský

PŘÍLOHA 4: PŘEHLED DĚJIN

EVROPA PO TRICETILETÉ VÁLCE (1648 až konec 18. století)

VLÁDCI, POLITIKOVÉ	UDÁLOSTI	VÍRA, ATMOSFÉRA DOBY	KULTURA A HOSPODÁŘSTVÍ
Leopold I.	války s Turky	• upravení katolického vyzn.	• zvyšování roboty • povstání poddaných
Karel VI.	války o španělské dědictví mezi Francií a habsburskou monarchií o letnicích 1701–1714	• útlak Židů, pogromy; vrcholí pronásledování nekatolíků	• sešlé baroko

6-40 Dějepis 6 – Pravěk, starověk U D A4 136 str. 169,–

6-41 Časové přímky k Dějepis 6 21,–

6-43 Dějepis 6 – Pravěk, starověk PS A4 80 str. 89,–

7-40 Dějepis 7 – Středověk, počátky novověku U D A4 136 str. 169,–

7-41 Časové přímky a mapy k Dějepis 7 21,–

7-43 Dějepis 7 – Středověk, počátky novověku PS A4 80 str. 89,–

8-40 Dějepis 8 – Novověk U D A4 128 str. 169,–

8-41 Časové přímky a mapy k Dějepis 8 21,–

8-43 Dějepis 8 – Novověk PS A4 80 str. 89,–

9-40 Dějepis 9 – Novověk, moderní dějiny U D A4 136 str. 169,–

9-41 Časové přímky a mapy k Dějepis 9 21,–

9-42 Dějepis 9 – Novověk, moderní dějiny PS A4 80 str. 74,–

9-43 Dějepis 9 – Novověk, moderní dějiny PS A4 80 str. 89,–

Šedě označený titul – doprodej dvoubarevného sešitu.

MIUČ+ Multimediální interaktivní učebnice plus

Multimediální interaktivní učebnice zahrnuje interaktivní verzi tištěné učebnice a pracovního sešitu a multimédia.

I BEZ INSTALACE!
WWW.UCEBNICE-ONLINE.CZ

Jednotlivé **texty, fotografie** apod. se kliknutím zvětší do samostatného okna.

Video doplněné kontrolními otázkami.

Audionahrávka textu učebnice.

Webový odkaz na stránky se zajímavostmi, doplňujícími informacemi apod.

Zábavné interaktivní cvičení.

Anglická slovíčka namluvená rodilým mluvčím.

Snadné přecházení mezi učebnicí a prac. sešitem.

Interaktivní verze prac. sešitu.

Vyučující si mohou vložit vlastní materiály.

Časová přímka III

Události a osobnosti egyptských dějin se nám popletly. Pomozte nám je správně seřadit na časovou osu od nejstaršího po nejmladší.

nejstarší ————— nejmladší

Cheops ————— sjednocení Egypta ————— vpád Římanů

královna Kleopatra ————— hloubení hrobov v údolí králů ————— stavba pyramid faraona Džoser

IC

Tutankhamonova hrobka

Úkoly a otázky k zamyšlení

1. Kde se nachází Tutankhamonova hrobka? Kolik má místností?
2. K čemu měly sloužit bílé vejčité schránky?
3. Jak vypadá Tutankhamonova maska?
4. Z čeho je vyrobena a jaký je její účel?
5. Jak význam měly pohřební sošky vešebty?

Jaké předměty vás nejvíce zaujaly?

Vyzkoušejte zdarma kteroukoli MIUČ+ na 30 dní. Bližší podmínky a postup instalace naleznete na www.miuplus.cz.

MIUČ+ lze zakoupit v licencích:

1. školní multilicence na 5 školních roků
2. školní multilicence na 1 školní rok

3. školní licence pro 1 učitele na 1 školní rok
4. žákovská licence na 1 školní rok

Název titulu	Typ licence	Škola (5 šk. roků)		Škola (1 šk. rok)		Učitel (1 šk. rok)		Žák (1 šk. rok)	
		kat. č.	cena	kat. č.	cena	kat. č.	cena	kat. č.	cena
MIUČ+ Dějepis 6 – Pravěk, starověk (U + PS)		6-40-A5	7 990,-	6-40-A1	1 990,-	6-40-T1	1 190,-	6-40-S1	99,-
MIUČ+ Dějepis 7 – Středověk, počátky novověku (U + PS)		7-40-A5	7 990,-	7-40-A1	1 990,-	7-40-T1	1 190,-	7-40-S1	99,-
MIUČ+ Dějepis 8 – Novověk (U + PS)		8-40-A5	7 990,-	8-40-A1	1 990,-	8-40-T1	1 190,-	8-40-S1	99,-
MIUČ+ Dějepis 9 – Novověk, moderní dějiny (U + PS)		9-40-A5	7 990,-	9-40-A1	1 990,-	9-40-T1	1 190,-	9-40-S1	99,-

NOVÁ ŠKOLA, s.r.o.
Bratislavská 23d, 602 00 Brno
tel.: 545 222 286
e-mail: nns@nns.cz
www.nns.cz

nns.cz
nnsmiuc
nova_skola_nakladatelstvi